

אמרות ומדרשים מופלאים

לעיבוד כלים מנחושת, שהתקיימו במקום לפני כיבוש הארץ בידי ישראל היוצאים ממצרים.

במקום זורמים שלושה נחלים עונתיים, ביניהם נחל תמנע, שעליהם התבססה ההתיישבות במקום, ומימיהם שימשו אף לשטיפת עפרת הנחושת. נחלים אלה אינם זורמים אל הים, כי אם נבלעים בחולות המדבר שסביב.

הרומאים חידשו את פעילות המכרות בתקופתם, לפני כ-2,000 שנה. לאחר קום מדינת ישראל הפקת הנחושת במקום חודשה והופסקה לסירוגין, עד שבשנת ה'תש"מ (1980) חודשה שוב הכרייה, לאחר שהוחלט על שימוש במכונת כרייה, המוזילה את הפעילות.

ליקוט/מפי השמועה

"אלה אלופי בני עשו"

[פרק לו, טו]

שמות משפחה

בדורות עברו עדיין לא היו שמות משפחה קבועים, השמות והכינויים התחלפו ללא הרף והוצמדו למשפחה ולאנשים באופן מקרי למדי.

במהלך ההסטוריה נכנס בשלב מסוים חוק לכינוי בשמות משפחה. בארצות מסוימות היהודים אולצו להקרא בשמות פחות מכובדים, או מבזים.

איק נתן היה בכל אופן לזכות בשם מכובד? "בעל המאה הוא בעל השם" והעשירים יכלו, תמורת סכום מכובד להקרא בשם שמצא חן בעיניהם יותר.

במשפחות אחרות שבהן מתו תינוקות, נהגו לקרוא לתינוקות בשמות מוזרים או מכווערים כדי לשמור עליהם מעין הרע- שהייתה סיבה משמעותית לתמותת תינוקות.

ליקוט/מפי השמועה

אמרות ומדרשים מופלאים

"ואלה אלוֹפִיָּהֶם הוּא אָדוֹם"

[פרק לו, יט]

מיהו אדום?

אדום היא השורש של גרמניה. אמר יעקב לפני הקב"ה: רבונו של עולם, אל תיתן לעשיו הרשע תאוות ליבו, זממו אל תפק, זו גרממניא של אדום שאלמלי הן יוצאין מחריבין את כל העולם כולו. הסביר רבי יעקב עמדין בהגהותיו לש"ס: "גרממניא – זו גרמניא שלנו". וכן כתב בהגהות הגר"א שם: "גרמניא של אדום היא אשכנז שלנו".

מגילה ו.

1234567

"ואחות לוטן תמנע"

[פרק לו, כב]

האם כאשר אומרים "ואחות לוטן תמנע" מקיימים לימוד התורה?

אדם יושב ואין בידו לא מקרא ולא משנה אלא כל היום הוא יושב וקורא את הפסוק "ואחות לוטן תמנע" מקבל הוא ע"ז שכר לימוד תורה.

סדר אליהו זוטא ב

"אשר מצא את הימים"

[פרק לו, כד]

מה הם הימים?

אמר רבי יהודה בר סימון: ימים היו חיות הדומים לבני אדם המשוונים

בעיטות מסוכנות

ימים ופרדים

ימים – מלשון אימה. אימתם מוטלת על הבריות שכן אין תרופה למכתן והיזקן. בעיטתה של הפרדה הלבנה מסוכנת ואינה נרפאת, כמו שאמר רב חנינא "מעולם לא שאלני אדם על מכת פרדה לבנה וחיה". גם רבי פנחס בן יאיר סירב לסעוד בביתו של רבי לאחר שגילה כי הוא מגדל פרדות לבנות.

ליקוט/מפי השמועה

אמרות ומדרשים מופלאים

בצורתם. ורבנן אמרו שזה פרדות שחציים סוס וחציים חמור. ובכדי לדעת מי היה אביו, חמור או סוס, מסתכלים, אם האוזניים שלו קטנות סימן שאביו חמור ואימו סוס ואם האוזניים שלו גדולות סימן שאימו הייתה חמורה ואביו היה סוס.

ירושלמי ברכות פרק ח' ה"ה וכלאים ח

הימים הם פרדים. הפרד הוא בן כלאיים של חמור וסוס. כלאי הבהמה אסורים מן התורה אבל כשנולד פרד מותר לגדל אותו ולהחזיק בו. הפרדות אינן יכולות להמליט ומכאן שמן – פרדות, לשון פרד, יחיד.

הפרד דומה במראהו הכללי וגם במידת כוחו לסוס, אבל ראשו הקצר והעבה, זנבו ואוזניו הארוכות משייכים אותו לחמור, כמו גם כוח הסבל שלו.

ליקוט/מפי השמועה

למה משמש הפרד ?

הפרד רב הכוח משמש כבהמת עבודה הנושאת משאות בדרכים קשות. בחוות קרפנטריה שבקליפורניה משתמשים בפרדים לקטיף מטעים

התמונה

”מדוע מעדיפים את הפרד”

אתון, סוס וחמור

הפרד הוא ולד של חמור וסוס. הוא דומה גם לחמור וגם לסוס. לסוס – בגודלו, ובכל השאר הוא דומה לחמור.

הגמרא מבדילה בין פרד שנולד מאתון וסוס לבין פרד שנולד מסוסה וחמור. אם קולו עבה – הוא בן אתון. אם קולו צנוף (צלול) הוא בן סוסה. אם אוזניו גדולות וזנבו קטן – בן אתון. אוזניו קטנות וזנבו גדול – בן סוסה. הפרד צועד ברגל בטוחה והוא חסון בהרבה מאשר סוס או חמור. בזכות תכונות אלו מעדיפים אותו לנשיאת משאות במשעולי הרים נפתלים

ליקוט/מפי השמועה